

28. 3. 2003

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Zpřístupnění účastnických vedení

Zákazník fakticky přechází k jinému operátorovi, i když je stále připojen k telefonní síti původního telekomunikačního operátora, který je současně dominantním operátorem na trhu. Dominantní operátor vlastní rozsáhlou síť a do liberalizace telekomunikačního trhu byl monopolním poskytovatelem telefonních služeb, např. Český Telecom v České republice.

Zpřístupnění účastnických vedení nebo uvolnění místní smyčky také nazývané v anglickém jazyce Local Loop Unbundling (LLU) je současným trendem v oblasti telekomunikací. Co vlastně zpřístupnění účastnických vedení znamená?

Jednoduše řečeno, tento výraz znamená otevření přístupu k metalickým (měděným) přípojkám uživatelů alternativním operátorům, kteří mohou tímto způsobem oslovit koncového zákazníka (domácnost nebo firmu) a nabízet mu vlastní hlasové i datové služby. Zákazník fakticky přechází k jinému operátorovi, i když je stále připojen k telefonní síti původního telekomunikačního operátora, který je současně dominantním operátorem na trhu. Dominantní operátor vlastní rozsáhlou síť a do liberalizace telekomunikačního trhu byl monopolním poskytovatelem telefonních služeb, např. Český Telecom v České republice.

Regulace zpřístupnění účastnických vedení v EU

V rámci EU je tato problematika upravena zejména Nařízením EU o zpřístupnění účastnických vedení č. 2887/2000 (dále jen Nařízení), které mělo napomoci vytvořit konkurenci v oblasti elektronických komunikačních služeb. Nařízení především stanoví regulaci ceny úplného a částečného přístupu k účastnickým vedením, která je stanovena na základě průměrných dlouhodobých nákladů s připočtením ziskové přírážky pro dominantního operátora. Také stanoví povinnost dominantního operátora uvolnit účastnická vedení v co nejkratším čase a umožnit umístění zařízení alternativních operátorů v prostorách místních ústředen. Jak je zřejmé ze zmiňovaných příkladů, celé Nařízení je psané na základě principu nediskriminace a rovných podmínek pro alternativní operátory s mírným znevýhodněním dominantního operátora. Jednotlivé členské státy však mohou zavést další opatření, která budou v duchu tohoto Nařízení.

Pomocí Nařízení Evropská unie prosazovala zejména rozvoj konkurence na telekomunikačním trhu, nikoliv avšak na bázi budování alternativních pevných sítí, ale poskytováním telekomunikačních služeb po stávající síti. Pro rodící se konkurenci na telekomunikačním trhu znamená zpřístupnění účastnických vedení možnost faktického vytvoření vlastní „end-to-end“ sítě při současně nižších nákladech v porovnání s těmi, jež by vznikly fyzickou výstavbou duplicitní sítě. Alternativní operátor je schopen nabízet úplnou škálu služeb od konvenční hlasové služby až po telekonference nebo „video na vyžádání“ a může efektivně konkurovat dominantním operátorům.

S odstupem času je stále jasnější, že zpřístupnění účastnických vedení v zemích Evropské unie není příliš úspěšné. Hlavními důvody jsou cíleně pomalá implementace ovlivněná neochotou dominantních operátorů přenechat část svých zákazníků konkurenci, opodstatněné technické problémy doprovázené vysokými počátečními náklady. Nařízení bylo připraveno na vrcholu boomeru telekomunikačního odvětví a bylo založeno na konceptu okamžitého rozvoje. Předpokládalo se, že jakmile bude přístup k účastnickým vedením právně upraven, operátoři začnou okamžitě budovat střední míli, která propojí jejich páteřní síť s místními ústřednami dominantního operátora. Toto se však bohužel nestalo tak rychle převážně pro vysokou kapitálovou náročnost a celkovou recesi

celého odvětví.

Ukazuje se, že nově příchozí operátoři nemají dostatek finančních prostředků pro budování tzv. střední míle. Operátoři, kteří přicházejí na trh, preferují v počátečním stádiu pouze pře prodej služeb dominantního operátora. Teprve postupně rozšiřují svou nabídku o služby s větší přidanou hodnotou a snaží se co nejefektivněji využívat stávajících sítí dominantního operátora. Jednou z variant k uvolnění místního vedení se tak v současné době stává uvolnění „vyšší úrovně“ sítě dominantního operátora, tedy rozšíření regulace na přístup k datovému toku (tzv. bit stream access). Uvolnění datového toku by mělo napomoci ke zpřístupnění širokopásmových služeb (tzv. broadband services) širší veřejnosti. Tato možná cesta ke koncovému zákazníkovi byla v Nařízení opomenuta, jelikož nejde o úplné zpřístupnění koncového vedení, ale jen zpřístupnění nadhovorové části spektra, datového toku.

Z pohledu dominantního operátora, který byl donedávna v monopolním postavení, jsou tyto tendence nežádoucí a proto se jim snaží zabránit nebo je co nejvíce oddálit. Jeho snahou je co nejvíce zbrzdřit uvolňování přístupu ke své síti za nediskriminačních podmínek, ať už se jedná o přístup k účastnickým vedením nebo k datovému toku, který je součástí jeho sítě.

Novela českého telekomunikačního zákona

Česká republika v současnosti připravuje návrh novely zákona o telekomunikacích, která by měla zahrnout Nařízení Evropské unie do českého právního řádu. K tomuto kroku jsme vázáni podpisem iniciativy eEurope, která vznikla na podporu počítačové gramotnosti a rozšiřování přístupu k Internetu. V současné době novelu zákona o telekomunikacích projednává v prvním čtení Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR.

Přístup k datovému toku na nediskriminačním základě je již nyní součástí evropské legislativy v rámci tzv. nového regulačního rámce pro elektronické komunikace a měl by být zohledněn i v novém českém zákoně o elektronických komunikacích, který je v současné době připravován Ministerstvem informatiky a který zcela nahradí stávající zákon o telekomunikacích.

Ing. Klára Šebestová
Central European Advisory Group
Betlémská 1
110 00 Praha 1
Tel.,fax: 222 22 0500
ksebestova@ceag.cz
www.ceag.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřímá povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)

- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)